

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens rapport: *Mindskelse af de reguleringsmæssige byrder for SMV'er - Tilpasning af EU's regulering til mikrovirksomheders behov*

1. Resumé

Kommissionen har den 23. november 2011 fremlagt rapporten "Mindskelse af de reguleringsmæssige byrder for SMV'er - Tilpasning af EU's regulering til mikrovirksomheders behov".

Med rapporten peger Kommissionen på en række initiativer med henblik på at frigøre ressourcer fra unødigt bureaukrati samt styrke vækstbetingelserne hos de europæiske virksomheder, herunder særligt for mikro- samt små og mellemstore virksomheder.

2. Baggrund

Kommissionens rapport skal ses i lyset af konklusionerne fra Det Europæiske Råd fra 2011, hvor de den 23. oktober 2011 opfordrede Kommissionen til en samlet indsats for regelforenklning, navnlig for SMV'erne, bl.a. ved at foreslå konkrete arbejdsmetoder inden for rammerne af EU-dagsordenen for smart regulering.

Den 23. november 2011 præsenterede Kommissionen rapporten om "*Mindskelse af de reguleringsmæssige byrder for SMV'er - Tilpasning af EU's regulering til mikrovirksomheders behov*" (KOM(2011) 803 endelig), hvori fremhæves en række nye initiativer inden for politikområdet smart regulering. Rapporten viderefører endvidere 'Tænk småt først'-princippet, dvs. princippet om, at SMV'ers vilkår skal indtænkes i arbejdet med udformningen af ny politik.

3. Formål og indhold

Kommissionens rapport foreslår en række initiativer med henblik på muligheden for at reducere de reguleringsmæssige byrder for SMV'er, herunder særligt mikrovirksomheder.¹

I rapporten fremhæves tre overordnede indsatsområder:

For det første har Kommissionen påbegyndt en screening af EU's samlede regelsæt med henblik på at se på områder, hvor det på længere sigt kan være muligt at reducere byrderne i den eksisterende regulering for at undtage SMV'er og mikrovirksomheder fra visse krav i reguleringen.

For det andet vil Kommissionen i forhold til fremtidig lovgivning bl.a. inddrage proportionalitetsprincippet i højere grad og i udgangspunktet udarbejde lovgivningsforslag ud fra forudsætningen om, at navnlig mikrovirksomheder ikke bør omfattes af anvendelsesområdet. Denne vurdering kan komme til at indgå i Kommissionens konsekvensvurderinger.

Kommissionen vil årligt følge op på fremdriften i målet om at reducere de reguleringsmæssige byrder for SMV'er og mikrovirksomheder gennem et scoreboard.

Og som det tredje ønsker Kommissionen at sikre en bedre involvering af SMV'er og mikrovirksomheder i udarbejdelsen af ny regulering. Kommissionen ønsker derfor bl.a. at gennemføre flere høringer i deres SMV-panel, at involvere SMV'er og mikrovirksomheder gennem konferencer, samt at etablere en hjemmeside, der viser en top 10 over den mest byrdefulde regulering for mikrovirksomheder og SMV'er.

Kommissionens rapport er ledsaget af to bilag. I *bilag 1* listes en række gældende forordninger og direktiver, hvori der indført undtagelser eller lempeligere ordninger for visse virksomheder. I *bilag 2* nævnes en række direktiver, hvor Kommissionen foreslår at undersøge, om der kan indføres undtagelser eller lempeligere ordninger for visse virksomheder.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

¹ For en nærmere definition af mikro- & små og mellemstore virksomheder se Kommissionens hjemmeside: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/sme-definition/index_en.htm

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens rapport har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens rapport har i sig selv ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionens rapport har i sig selv ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Rapporten er sendt i høring i EU-specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål den 1. december 2011.

Der er i modtaget høringssvar fra Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT-kartellet), Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Fagligt Fælles Forbund (3F), Håndværksrådet og Landsorganisationen i Danmark (LO).

Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT-kartellet) er stærkt bekymrede over Kommissionens rapport. BAT-kartellet mener, at såfremt rapportens forslag skal gælde byggebranchen, vil over 99 % virksomhederne i byggebranchen i EU ikke være omfattet af EU's regulering.

BAT-kartellet finder det problematisk, at der i rapporten foreslås mindskelser af reguleringen omkring sikkerhed, sundhed og arbejdsmiljø for små og mellemstore virksomheder, idet det især er i de mindre virksomheder, der er problemer med arbejdsmiljøet.

BAT-kartellet finder det endvidere uholdbart, at der foreslås undtagelser eller lempelser vedrørende retningslinjerne for gennemførelsen af udstationeringsdirektivet 96/71/EF, idet det typisk er i mindre virksomheder, der er problemer med falsk udstationering. Endeligt fremhæver BAT-kartellet, at den danske regerings egne initiativer mod social dumping ikke harmonerer med de intentioner, som Kommissionen foreslår.

BAT-kartellet opfordrer den danske regering til med alle midler at gå imod de forslag, som Kommissionen fremlægger om mindskelse af de reguleringsmæssige byrder for små og mellemstore virksomheder.

Danmarks Rederiforening støtter regeringens foreløbige generelle holdning vedrørende smart regulering.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) kvitterer for Kommissionens hensigt om at begrænse de administrative byrder for virksomhederne. DA fremhæver, at en styrkelse af Europas konkurrenceevne er afgørende for, om EU kan komme styrket ud af den globale krise. DA opfordrer derfor den danske regering til at arbejde for at begrænse de administrative byrder i eksisterende og ny EU-regulering samt i de danske regler, der gennemfører EU-reguleringen.

Det er DA's vurdering, at regler, der er bebyrdende for små virksomheder, også vil være bebyrdende for store virksomheder, og DA ønsker en generel lettelse af de administrative byrder for virksomhederne uanset virksomhedens størrelse. DA støtter etablering af regulering, der udarbejdes således, at reglerne proportionelt opleves at indebære samme administrative byrde uanset virksomhedernes størrelser og branchetilhørsforhold.

Endeligt fremhæver DA, at en stor del af de administrative byrder fra EU-regulering hænger sammen med konteksten, hvorunder de er implementeret i de respektive nationale lovgivninger, herunder hvilke håndhævelsesstilgange den enkelte medlemsstat vælger.

Dansk Erhverv bifalder som udgangspunkt den større opmærksomhed omkring mindskelse af virksomhedernes administrative byrder. Dansk Erhverv mener, at byrdebekæmpelse bør tage alle virksomheder i betragtning, uanset om de er store eller små, men finder det dog fornuftigt at rette særlig opmærksomhed mod små og mellemstore virksomheder, eftersom byrderne kan udgøre en relativt større belastning i små virksomheder.

Dansk Erhverv stiller sig positiv over for Kommissionens initiativer men understreger, at initiativet ikke må ske på bekostning af indsatsen for at mindske byrderne for alle virksomheder.

Dansk Erhverv betragter det som vidtgående, hvis mikrovirksomheder som udgangspunkt vil være undtaget fra nye forslag fra Kommissionen fra 2012 og finder det væsentligt, at proceduren ledsages af en grundig "case by case" vurdering af den enkelte undtagelses berettigelse. Dansk Erhverv pointerer endvidere, at undtagelser fra den almindelige lovgivning for særlige størrelsesgrupper af virksomheder rejser en række udfordringer i tilknytning til virksomhedernes vækst og bevægelse mellem størrelsesgrupper.

Dansk Erhverv finder det væsentligt, at det sikres, at bevægelse mellem størrelsesgrupper sker på en rimelig måde, så udsigten til at blive omfattet af lovgivning ikke i sig selv bliver en barriere for virksomhedens vækst.

Dansk Industri (DI) er overordnet set positiv overfor Kommissionens skærpede fokus på, at regulering udgør en proportionelt større byrde for mindre og mellemstore virksomheder end for større. DI finder det endvidere positivt, at Kommissionen fremhæver nødvendigheden af at gennemføre en ensartet implementering af EU-lovgivning medlemslandene imellem for at minimere virksomhedernes administrative byrder.

DI beklager, at Kommissionens indsats for at reducere erhvervslivets administrative byrder hverken er bundet op på en konkret reduktionsmålsætning eller er rettet mod alle virksomheder. Det er DI's bekymring, at en ufokuseret regelforenklingsindsats reelt vil medføre øgede byrder for erhvervslivet. DI henstiller endvidere til, at det sikres, at de mindre virksomheder ikke blot vil opleve fornyede administrative byrder som konsekvens af, at de nu skal orientere sig om, hvorvidt de er omfattet af reglerne eller ej.

Endeligt ser DI positivt på Kommissionens intentioner om at involvere erhvervslivet i lovgivningsprocessen, idet konsultation af mikrovirksomheder samt mindre og mellemstore virksomheder i de indledende faser af tilblivelsen af ny lovgivning er af stor betydning for, at reguleringen kommer til at tage afsæt i virksomhedernes hverdag.

Fagligt Fælles Forbund (3F) er bekymrede over rapportens indhold og vurderer, at rapportens forslag vil medføre kraftige forringelser af den eksisterende beskyttelse af de europæiske lønmodtagere samt medvirke til at øge problemerne med social dumping.

3F finder det fornuftigt, at det undersøges, om der kan lattes administrative byrder for små- og mellemstore virksomheder og støtter det fortsatte arbejde for at reducere de reguleringsmæssige byrder i EU-reguleringen.

3F finder dog ikke, at undtagelse af små- og mellemstore virksomheder, samt mikrovirksomheder fra de eksisterende beskyttelsesregler har noget med administrative lettelser at gøre. 3F mener, at forslaget om såkaldt omvendt bevisbyrde i forbindelse med alle fremtidige lovgivningsforslag er uacceptabelt, og at det bygger på den fejlagtige betragtning, at hensyn til SMV'er ikke imødekommet i den hidtidige lovgivning. 3F anbefaler, at fokus i stedet rettes mod at sikre en højere kvalitet i lovgivningsarbejdet.

Ift. rapportens bilag 2 vedrørende eventuelle fremtidige undtagelser eller mere lempelige ordninger, anfører 3F, at der ikke er tale om administrative lettelser, men en tilbagerulning af beskyttelsesniveauet for store dele af Europas lønmodtagere. 3F fremhæver forslagene vedr. sæsonarbejderdirektivet og udstationeringsdirektivet, som 3F finder uacceptable. Endeligt anfører 3F, at rapporten rejser begrundet tvivl om Kommissionens reelle vilje til at

løse problemerne forbundet med social dumping. 3F opfordrer derfor regeringen til at arbejde for, at Kommissionens rapport afvises.

Håndværksrådet støtter Kommissionens bestræbelser på at give virksomhederne de bedst mulige rammevilkår, bl.a. ved at reducere de administrative byrder. Efter Håndværksrådets opfattelse er eventuelle undtagelser af mikrovirksomheder fra EU-regler imidlertid ikke den rette måde at lette de administrative byrder for mikrovirksomhederne. Håndværksrådet vurderer, at alt efter hvorledes de pågældende undtagelser udformes, overlader EU det til medlemsstaterne at regulere forholdene for mikrovirksomhederne, og derved vil reducerede administrative byrder fra EU-lovgivning blive erstattet af administrative byrder fra nationalt hold.

Håndværksrådet pointerer endvidere, at når det overlades til medlemsstaterne at regulere forholdene for mikrovirksomhederne, vil det indre marked ophæves for mikrovirksomheder, da resultatet vil blive fragmenteret lovgivning på nationalt niveau. Ifølge Håndværksrådet vil det dermed blive endnu sværere for mikrovirksomheder at handle over landegrænserne, når de skal efterleve forskellige regelsæt i hver enkelt medlemsstat.

Håndværksrådet fremhæver, at princippet fra Small Business Act om at tænke småt først er det eneste rigtige udgangspunkt, hvis man ønsker at lette de administrative byrder for virksomheder. Håndværksrådet vurderer, at såfremt dette princip følges, vil det ikke være nødvendigt at lave særregler eller undtagelser for at tilgodese de mindste virksomheder. Håndværksrådet finder, at Kommissionens rapport er udtryk for den modsatte tankegang, idet der tages udgangspunkt i de store virksomheder og udarbejdes regler, der passer til disse, mens de mindste virksomheder undtages.

Landsorganisationen i Danmark (LO) er enig i, at unødigt bureaukrati skal reduceres og ser positivt på, at der skabes administrative lettelser for små og mellemstore virksomheder. LO er endvidere enig i, at kvaliteten i reguleringen skal styrkes og kan støtte en smidiggørelse af virksomhedernes administration af regelsættene, så længe det sker på en måde, der ikke svækker beskyttelsen af arbejdstagerne.

LO er stærkt bekymret over dele af indholdet i rapporten og fremhæver, at beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed ikke på nogen måde kan betragtes som en administrativ byrde. LO vurderer, at der i flere af de forslag, der nævnes i rapportens bilag 2, lægges op til en væsentlig svækkelse af beskyttelsen af lønmodtagerne.

LO fremhæver forslag 2 (vedr. undersøgelse af muligheden for indførelse af risikobaseret dokumentation for risikovurderinger på arbejdspladser), forslag 3 (vedr. indførelsen af en risikobaseret tilgang i direktiv om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer eller mutagener), forslag 4 (vedr. indførelsen af en risikobaseret tilgang i direktiv om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed

på arbejdspladsen for så vidt angår ergonomiske arbejdsforhold), forslag 5 (vedr. undtagelse af mikrovirksomheder og eventuelt små og mellemstore virksomheder fra kravene vedrørende sæsonarbejdere) samt forslag 6 (vedrørende udarbejdelsen af en mere lempelig ordning for mindre virksomheder i retningslinjerne for gennemførelsen af direktiv om udstationering af arbejdstagere).

LO vurderer, at de påtænkte initiativer kan være ødelæggende for den nødvendige beskyttelse af medarbejderne på danske små og mellemstore virksomheder, og LO opfordrer til, at den danske regering arbejder målrettet for, at Kommissionens forslag 2 til 6 i bilag 2 afvises.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionens rapport blev taget til efterretning af Det Europæiske Råd på dets møde den 9. december 2011. Flere lande har udtrykt særlig støtte til, at der i den fremtidige dagsorden for smart regulering sættes fokus på reguleringens slutbrugere. En del lande har dog udtrykt forbehold overfor, at der på baggrund af Kommissionens rapport gennemføres generelle undtagelser for mindre virksomheder.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at smart regulering sker ud fra en balanceret tilgang og handler om at øge kvaliteten i reguleringen. En øget kvalitet i reguleringen giver let og smidig administration i virksomhederne og øger deres efterlevelse, som dermed fører til højere beskyttelse.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at reguleringsmæssige byrder kun vil blive reduceret i de tilfælde, hvor det ikke medfører forringelser af de grundlæggende beskyttelsesniveauer i lovgivningen, herunder på arbejdsmiljøområdet.

Regeringen støtter arbejdet med forenkling af EU-regulering og regeringen arbejder for, at det sker ud fra en sammenhængende indsats.

Regeringen støtter Kommissionens mål om, at de reguleringsmæssige byrder i eksisterende og ny EU-regulering skal mindskes. Regeringen støtter endvidere, at indsatsen for at reducere reguleringsmæssige byrder kommer til at indeholde et fokus på slutbrugerne af regulering og disse oplevede byrder bl.a. gennem en forbedring af Kommissionens høringsprocedurer.

Regeringen vil lægge afgørende vægt på, at eventuelle fremtidige regelforenklings tiltag med udgangspunkt i bilag 2 i rapporten ikke sker på bekostning af beskyttelsesniveauet i lovgivningen, herunder på arbejdsmiljøområdet. Herudover noterer regeringen sig, at rapportens bilag 2 alene er udtryk for foreløbige overvejelser. Regeringen vil derfor fremadrettet tage stilling fra sag til sag i forhold til eventuelle fremtidige konkrete forenklingforslag.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.